

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1338/2020
12.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Добриле Страјина, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., кога заступају Ристо Лекић и Александар Јоковић, адвокати из ..., ..., за против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2714/18 од 04.04.2019. године, у седници већа одржаној 12.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2714/18 од 04.04.2019. године у ставу другом и трећем изреке и пресуђује:

ОДБИЈА СЕ жалба тужене и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 2064/17 од 22.05.2018. године у делу става првог и другог изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу исплати неисплаћену разлику плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.10.2012. до октобра 2015. године изнад износа од 708.476,25 динара до износа од 1.778.299,58 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе и обавезана тужена да у корист тужиоца изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на разлику плате изнад износа од 708.476,25 динара до укупно досуђеног износа од 1.778.299,58 динара, као и у делу који се односи на одлуку о трошковима поступка тако што се обавезује тужена да тужиоцу исплати износ изнад 219.393,00 динара до 317.050,00 динара, све у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу плати 30.000,00 динара на име трошкова ревизијског поступка, у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2064/17 од 22.05.2018. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати неисплаћену разлику плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.10.2012. до октобра 2015. године у укупном износу од 1.778.299,58. динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе,

као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 317.050,00 динара. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање на име тужиоца, уплати разлику припадајућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.10.2012. до 01.10.2015. године у свему према основицама утврђеним у ставу првом изреке ожалбене пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2714/18 од 04.04.2019. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у делу става првог изреке за неисплаћену разлику плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.10.2012. до октобра 2015. године за укупан износ од 708.476,25 динара са припадајућом каматом у месечним износима са законском затезном каматом на појединачне месечне износе ближе описане у овом ставу изреке, као и у делу става другог изреке, у којем је обавезана тужена да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање на име тужиоца уплати разлику припадајућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.10.2012. до 01.10.2015. године у свему према основицама утврђеним у овом ставу изреке првостепене пресуде и у овом делу одбијена као неоснована жалба тужене. Ставом другим изреке побијане пресуде, преиначена је првостепена пресуда у делу става првог и другог изреке, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца за неисплаћену разлику плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.10.2012. до октобра 2015. године изнад износа од 708.476,25 динара до износа од 1.778.299,58 динара, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе и захтев тужиоца да се обавезе тужена на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, на плате изнад досуђеног износа од 708.476,25 динара до износа од 1.778.299,58 динара. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у делу става првог изреке првостепене пресуде, па је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка које је имао пред првостепеним судом у износу од 219.393,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, а изнад досуђеног износа одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова насталих у поступку пред првостепеним судом.

Против става другог и трећег правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију на основу члана 403. став 2. Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану одлуку из става другог и трећег другостепене пресуде у границама одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са радног места ... у Одељењу за ... - Управе за обезбеђење одређених личности објеката, решењем Министарства унутрашњих послова од ...2009. године премештен на радно место ... у Одељењу за борбу против високотехнолошког криминала у Служби за борбу против организованог криминала Управе криминалистичке полиције са даном ...2009. године. Тужилац је у периоду потраживања радио код тужене на радном месту које је описано у решењима

тужене, односно у Служби за борбу против организованог криминала и плата му је исплаћивана за обављене послове у овој служби у износима који се наводе у обрачунским листама које је тужилац доставио уз тужбу, а које је вештак економске струке приказао у свом налазу од 13.03.2018. године. На основу налаза и мишљења вештака, првостепени суд је утврдио висину просечне плате коју би тужилац остварио на радном месту на коме је радио пре ступања у Службу за борбу против организованог криминала, те је утврдио да постоји разлика између плате која му је исплаћена у периоду потраживања и двоструке плате према ранијем радном месту.

У складу са утврђеним чињеничним стањем, с позивом на одредбу члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, те одредбу члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела, првостепени суд је усвојио тужбени захтев за исплату разлике у заради тужиоца у односу на претходно радно место, до двоструког износа основне зараде, прихватајући налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке, у укупном износу од 1.778.299,58 динара.

Другостепени суд делимично преиначује првостепену пресуду и одбија захтев тужиоца за износ исплаћен преко износа од 708.476,25 динара, а до укупно досуђених 1.778.299,58 динара. Своју одлуку другостепени суд заснива на становишту да је првостепени суд погрешно прихватио налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке по коме је извршен обрачун двоструког износа зараде у односу на ону која би тужиоцу била исплаћена за сваки месец спорног периода да је остао на ранијем радном месту пре момента премештаја у Службу за борбу против организованог криминала. Како је тужилац у моменту преласка на радно место у наведеној служби остварио зараду у износу од 44.774,82 динара, то је двоструки износ зараде тужиоца 89.549,64 динара. У том смислу, по закључку другостепеног суда, тужиоцу припада само разлика у исплаћеним износима зарада у спорном периоду до висине од 89.549,64 динара, а у складу са чланом 2. ст. 1, 3. и 5. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 14/03... 114/14).

Ценећи ревизијске наводе тужене, Врховни касациони суд закључује да тужилац основано оспорава правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС, бр. 24/2005... 32/2013), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Према одредби члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“, бр. 72/09... 32/13), која је важила у утуженом периоду, лица која обављају послове и задатке у државним органима посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим

пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду. Сагласно ставу 2. наведеног члана закона, плате лица из става 1. овог члана уређује Влада.

Одредбом члана 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, прописано је да се плата старешине Службе и заменика Старешине службе и овлашћеног службеног лица у Служби, руководиоца и заменика руководиоца Посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у Посебној притворској јединици обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове уредбе.

Чланом 3. став 2. исте Уредбе прописано је да запослени у Служби који нема својство овлашћеног службеног лица има право на плату у двоструком износу плате која се обрачунава и исплаћује запосленом на одговарајућем радном месту у седишту Министарства унутрашњих послова. Ставом 5. наведеног члана Уредбе, предвиђено је да се приликом обрачунавања двоструког износа плата у смислу ст. 1-4. овог члана, не узимају у обзир додаци на плату утврђени законом.

Према правном ставу Врховног касационог суда, усвојеном 13.10.2020. године, лица, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала и Службу за откривање ратних злочина били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате коју би остварила на пословима и задацима у том министарству уз ограничење из одредбе члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела. Дакле, наведеним законом и поменутом Уредбом установљено је право тужиоца, као лица запосленог у Служби за борбу против организованог криминала, на исплату двоструког износа плате коју би остваривао у спорном периоду (од октобра 2012. до октобра 2015. године) у односу на висину основне плате коју би примао на месечном нивоу на радном месту на коме је био претходно радно ангажован до момента премештаја у поменуту службу. То подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате код Службе за борбу против организованог криминала.

Код наведеног, Врховни касациони суд указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право приликом одмеравања двоструког износа месечне основне плате тужиоцу, након распоређивања на радном месту у Служби за борбу против организованог криминала. Ово из разлога што је другостепени суд, као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду, прихватио само онај износ који је тужиоцу исплаћен у месецу који је претходио распоређивању на радно место у Служби за борбу против организованог криминала, при чему нису узете у обзир промене у висини основне плате које су уследиле у поменутом спорном периоду обрачуна, како је то правилно учинио првостепени суд.

Поред тога, ревизијски суд закључује и да је правилно становиште првостепеног суда да је због неправилног обрачуна и исплате припадајуће плате тужиоцу, уследило

и умањење у исплати накнаде по основу минулог рада, чија је висина процентуално зависна од висине износа који се запосленом исплаћује по основу плате.

У том смислу, правилно је закључио првостепени суд да тужиоцу припада право на исплату неисплаћене разлике плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и временаведеног на раду, за период од октобра 2012. године до октобра 2015. године, у укупном износу од 1.778.299,58 динара, са досуђеном затезном каматом, у свему према садржини налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом процесних овлашћења из члана 416. Закона о парничном поступку, преиначио другостепену пресуду у ставу другом и трећем изреке тако што је одбио жалбу тужене и потврдио пресуду Првог основног суда у Београду П1 2064/17 од 22.05.2018. године у делу којим је обавезана тужена да тужиоцу поред износа од 708.476,25 динара са каматом, који су досуђени у ставу првом изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2714/18 од 04.04.2019. године, исплати и разлику до износа од 1.778.299,58 динара са законском затезном каматом на појединачно досуђене месечне износе и обавезао тужену да у корист тужиоца изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.10.2012. до 01.10.2015. године на разлику износа од 708.476,25 динара до укупно досуђеног износа од 1.778.299,58 динара, као и да тужиоцу на име трошкова поступка исплати разлику између износа од 219.393,00 динара до 317.050,00 динара.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му на основу чл. 153. и 154. ЗПП припадају и опредељени трошкови овог поступка, који су му досуђени у висини од 30.000,00 динара, на име трошкова за састав ревизије од стране адвоката, а у складу са Тарифним бројем 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 121/12).

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић